

JESENIŠKA STRAŽA

Slovensko-nacionalen list.

Svoboda, čast, narod, resnica.

„Jeseniška Straža“ izhaja vsako soboto opoldne. — Naročnina za celo leto 3 krone; ako se naroči dva ali več izvodov, pa po 2 kroni izvod. Naročnina naj se pošilja na upravništvo „Jeseniške Straže“ (tiskarna Iv. Pr. Lampret) v Kranju. Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. Pos. številke po 10 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po pellet-vrstah, če tiskano enkrat 10 vin., dvakrat 15 vin., trikrat 20 vin. Večje črke po prostoru. Če se oznanilo priobčuje večkrat, je cena posebno znižana. — Rokopisi se ne vračajo. — Dopisi naj se izvolijo frankirati in naj se pošiljajo na uredništvo „Jeseniške Straže“ v Kranju.

Št. 44.

V KRANJU, 30. kimavea 1905.

I. leto.

Slovence zapirajo zaradi „živio“-klicev.

Iz Kamnika smo prejeli naslednji članek:

Kar bi se komu v ustavni državi zdelo popolnoma nemogoče, to se je zgodilo te dni. Ko so bili udeleženci nedolžne demonstracije v Domžalah po inicijativi in zahtevi kamniškega okrajnega glavarja pl. Crona obsojeni v zapor samo zaradi tega, ker so klicali „živio“, tedaj se je splošno mislilo, da je to le slaba šala glavarja Crona. Sicer je taka šala nedopustna in neumestna in zato je bil tudi vsak trdno prepričan, da bo baron Hein razveljavil neumestne obsodbe, če pripisuje Slovincem le količkaj pravic še v tej „ustavni“ državi.

Ali zgodilo se je drugače. Pokazalo se je, da smo Slovenci v blaženi Avstriji popolnoma brezpravni in da smo na milost in nemilost prodani samovolji nemških hujskačev. Pred nekaj dnevi so dobili namreč vsi oni, ki so se proti famozni obsodbi pritožili na deželno vlado v Ljubljani, — vladni odlok, s katerim jim glavarstvo naznanja, da je vlada vse obsodbe — potrdila. — To se pravi, zavrnila prizive, katere so vložili Slovenci. Kako pa je s prizivi Nemcev, bo nehote vprašal vsakdo. No, to je pa zopet vse kaj drugega.

Razen Slovencev je bil obsojen pri tedanji razpravi tudi nek Nemec Lederhas, kateremu se je dokazalo s pričami, da je bil s palico po ljudeh in da se je posebno odlikoval v izzivanju ter s svojim huronskim heilkričanjem prevpil vse druge Nemce. Prizivu tega Nemca je slavna, pri vsaki priliki nas prezirajoča — „pravična“ vlada ugodila. Iz katerih razlogov, tega seveda vlada ne izda. Mi pa lahko z mirno vestjo trdimo, da je vlada priziv ugodno rešila samo zaradi tega, ker je dotičnik nemškega mišljenja.

Slovinci so prejeli vse litografirane odloke popolnoma enake vsebine, v vsakem odloku se povdarja, da deželna vlada ni mogla najti razloga, zaradi katerega bi se obsodba kamniškega okrajnega glavarstva razveljavila. Vlada tudi ni našla razloga, da bi znižala zaporne kazni ali pa jih izpremenila v denarne in to tudi pri onih ne, ki še nikdar niso bili kaznovani.

Med obsojenci je večina takih, ki niso drug zega zakrivili, kakor da so zavpili „živio“. Dospeli smo torej že tako daleč, da na svoji zemlji, v popolnoma slovenskem kraju

ne trpe vladni krogi „živio“-klicev. Ali so morda ti klici tako nevarni obstoju države, mar se pred to nedolžno besedico podirajo že državni stebri? Res, čudno je, po katerem zakonu bi bil „živio“ prepovedan? S katerimi paragrafi naj opravičuje deželna vlada to svojo obsodbo? Gospodje, kako pa postopate proti bajlanju, proti kričanju tiste protiaustrijske „Wacht am Rhein“? Ali smatrate morda Avstrijo že sedaj kot del vseizveljavne matere Germanije?

Koliko sto- in stokrat se je že pozdravljalo našega vladarja z „živio“ in kdo je bil takrat s to besedico razžaljen? — Sedaj pa naenkrat pride državni uradnik, ki bi tudi nam Slovincem moral biti pravičen, in nam to zabranjuje! To vendar presega vse meje nemškega birokratizma. In to naj bo ustavna država?

Kdaj je bilo še slišati, da bi se bil drznil kak okrajni glavar, bodisi kateregakoli okraja v Avstriji, obsoditi kakega Nemca za „heil“-kričanje. Kakšen vihar bi nastal pri Nemcih, ako bi se zgodilo kaj takega! Gotovo je, da bi taka uradna oseba morala takoj izginiti s političnega površja. Ako so take besede kaznjive, zakaj pa dosedaj še nikdar tega kaznovali niste? Kdo vam je ob takih prilikah branil uporabljati paragrafe iz prejšnjega stoletja? Morda je pa vendar res, da v ustavni državi nimamo vsi enakih pravic in da nismo pred zakonom vsi enaki?

Kolikokrat so se vršile nemške demonstracije — in to so bile življenju in imetju nevarne demonstracije — in kdaj ste kaznovali Nemca pri takih prilikah, če je kričal „heil“. Da, da, niti za lučanje kamenja se ni moglo, ali pa ni hotelo zaslediti krivcev! Ni nam treba daleč hoditi in takoj vidimo primere v postopanju vladnih krogov, ako je treba soditi ali pa ščititi Nemce, ali pa nastopiti proti Slovincem. Pri vseh takih prilikah ima vlada dvojno mero in vselej se pokaže, kako gotovi vladni organi črte Slovence.

Morda je pa morala imeti vlada obsojence tudi sedaj, zato se je pač tako sodilo. V odlokih pravi namreč, da je krivda po pričah dokazana. Da, dokazana je po pričah, a te priče so bili orožniki, ki pri najboljši in najvestnejši volji ne morejo vsakega posameznika videti in slišati, kaj je delal in kričal. Ali je mogoče, da sliši orožnik med tako množico, kakor je bila takrat v Domžalah, gotovo osebo, da je ravno ona kričala? Ali ste morda pri razpravi hoteli poslušati tudi

obdolženca? Kar je orožnik izpovedal, to je obveljalo in četudi se je dotičnik temu protivil.

Ta krivična obsodba kriči do neba in naloga naših poslancev je, da vendar enkrat nastopijo kot pravi ljudski zastopniki in na gotovih mestih pojasnijo, kako proti nam postopa deželna vlada. Ako pa naši poslanci nimate poguma, nastopiti proti takim vladnim naredbam, potem je pač potrebno, da za svoje zastopnike poiščemo može, ki bodo ljudstvo tudi zastopali.

Tržiške novice.

— „Deutsche Stimmen“ z dne 19. septembra t. l. prinašajo zopet članke o demonstracijah. Kakor je videti, gospodje še vedno niso preboleli zadnje blamaže. Najbolj jim je seveda, da ne morejo nikomur do živga, čeprav so iskali po Trziču krivih prič, ki naj bi pričale, da se je grozilo s poboji. O reve! V uvodu prinaša ta obskurna priloga „Tagblatt“ pismo barona Schwegla na Riegerja, v katerem mu gosp. baron seveda poje slavo in se poslavlja od njega. Listič imenuje Schwegla Nestorja kranjskih Nemcev, a ta Nestor sam prizna v začetku svojega pisma, da je posnel šele iz „Tagblatt“, da Riger odhaja iz Trziča. O ti ubogi Nestor! Niti za „najznamenitejše“ in „najzaslužnejše“ svoje može ne ve, kdaj kdo zapusti našo deželo; čitati mora šele v časopisih. Ne vemo, za katerega je to slabše znamenje, ali za Nestorja, ki ni niti o tako „usodepolnih“ dogodkih obveščen, ali za Riegerja. O zadnjem se nam namreč nehote uriva misel, da morebiti vendarle ni bil tako znan in sloveč, kakor se v Trziču povdarja; kajli če niti vodja kranjskih Nemcev ne ve, da odhaja z dežele tak mož, vodja, ki mora biti o vsaki kapaciteti svoje stranke dobro obveščen, potem je to jako slabo znamenje za organizacijo in slabo izpričevalo za Riegerja. Morebiti pa je bilo pismo Schweglovo naročeno? Seveda tudi Schwegel obsoja demonstracije proti Riegerju, tolažeč ga, da je „unter unserer Würde“ izgubljali besede o tem. No, mi pa povemo gospodu baronu naravnost, da naj pripelje kateregakoli hoče zadnjeimenovanih častnih občanov v Trzič, vsakemu se bo zgodilo isto, ker proti častnemu občanstvu smo ne proti osebam. Gospod baron ali Vas nič ne boli, in kakšni so Vaši „Gefühle“, ko so vas tržiški Nemci pozabili in prezrli?

— Na drugem mestu pa se spravi zopet Miklič na neljube mu osebe, seveda v prvi vrsti na gospoda notarja. Ubogi gospod notar! Če Vam je še ljubo Vaše življenje, zapustite čimprej Tržič, če ne Vas Miklič nekoga lepega zadnjega dne v mesecu poje z obleko in kostmi vred, ker dober tek mora imeti že zaradi tega, ker postaja na pragu Lončarjeve hiše od ranega jutra do poznega večera. Pa pogumen je tudi ta naš «gospod» učitelj. Saj se je ustrašil še celo oči gospoda Peharca, ki ga ironično naziva «ehrenwert». Ves kaj, ti Lončarjev štifelpucar, gospod Peharec ima več čuta za osebno čast, kakor ti in vsi tebi enaki le «dunsta». Kar pa se tiče gospodov Deu-a in obeh bratov Ahačičev, smo mnenja, da jih napadi od strani takih ljudi, kakor je učitelj Miklič niti najmanj ne spravijo iz ravnotežja. Tako prismojeni napadi seveda tudi gospodu notarju in gospodu Peharcu ne delajo sivih las, saj se ve, da človek, ki na očitjanja ne navede niti ene opravičbe, pač pa bljuje gnojnico, da tak človek ni vreden, da bi se ravnalo z njim tako, kakor dostojen človek zasluži. In ravno zato treba, da se počenjanje tega Mikliča, katerega noben dostojen človek niti ne pogleda več, nekoliko osvetli. «D. St.» pišejo: «wer grundlose Verdächtigung und Anwürfe gegen jemand erhebt, wer bewusst lügt» In sedaj te vprašamo, ti mučenik in «vzor» moralnosti, kdo je vedoma lagal? Kdo je tisti, ki je onesrečil dve pošteni deklici? Ali je to «persönliches Ungemach» za-te? Človek bi mislil, da se bo poboljšal, a ravno nasprotno, zvrča vso krivdo na deklice. Ali ni morebiti res, gospod učitelj, da Vam je ena teh dveh, kateri ste obljubili zakon, kupovala obleke? Kdaj ste plačali zadnji sodnijsko Vam ukazani prispevek k vzgoji otrok? To bi bili ovrgli v «D. St.» in potem šele spustili jezico nad baje dopisnikom. Sicer Vam pa obljubujem, da se ne vidimo zadnjikrat in povemo Vam, da nam Vaša osebnica prav posebno ugaja, zlasti, ker vemo, da ste bili v Idriji «Nemec», in da so Vaši stariši «nemškega pokolenja». — Naravnost infamno pa se zaletava v omenjenem članku v naše narodno delavstvo. To človeče, katerega vsak delavec s svojim poštenjem daleč nadkriljuje, imenuje delavce «oft abgestrafte Messerhelden», predbaciva jim, da so demonstriali samo raditega, ker so bili podkupljeni in on prav dobro ve, da je bila «Siegesfeier» v gostilni «na pesku». Ta nesramnost! Veste kaj, gospod Miklič, če bi vi imeli le malo spoštovanja do samega sebe, bi tega ne zapisali nikdar, ker ste v Tržiču precej edin, ki svojo narodnost prodaja za denar. Resnici na ljubo pa konstatiramo, da se je hotela res prirediti nekaka večerja, a ne radi demonstracij. To večerjo pa so delavci odpovedali sami, češ, da bi Nemci lahko rekli, da so bili podkupljeni, ko so demonstriali. To je resnica! A to Vas bode v oči, ker Vas jezi, da se že delavstvo zanima za narodnostna vprašanja. — Toliko za danes; če boste pa brskali še kaj po svojem gnojišču, znali bomo i mi dobiti še par drobtinic, s katerimi Vam bomo postregli.

— Vrtno veselico je priredila pretečeno nedeljo podružnica družbe sv. Cirila in Me-

toda v Pristavi na korist družbi s sodelovanjem vseh treh slovenskih društev. Veselica je uspela nad vse sijajno. Ljudstva se je nabralo toliko, da je bil ves prostorni vrt gosp. Jos. Primožiča poln. Zabeležiti moramo ob tej priliki, da sta se zblížali pri tej domoljubni veselici prvokrat obe narodni stranki: slov. bralno društvo in Sokol na eni in kat. izobraževalno društvo na drugi strani, in to dejstvo mora razveseliti vsakega rodoljuba. Na tako vročih tleh, kakor je Tržič, naj bi šli obe stranki vsaj ob gotovih prilikah roko v roki. — Program je bil zelo raznoličen in je goste zadovoljil docela. Obsegal je pevske in tamburaške točke, med presledkom pa je telovadil mladi, zavedni Sokol. Po telovadbi je govoril čast. gosp. duh. svetnik Špendal, ki je v začetku govora pozdravil vse goste in v daljšem svojem govoru razložil zbranemu občinstvu velikanski pomen družbe za naš narod, njeno delovanje in zaključil s tem, da je želel družbi obilo uspeha. Drugi je govoril gosp. cand. iur. Lavš, ki je v navdušenih besedah pozdravil navzoče v imenu prisotnih akademikov, — le-teh je prišlo lepo število iz Kranja — spodbujal narod za boj proti sovražnim tujcem ter zaključil svoj govor s sokolskim «na zdar» na slovenski Tržič. Bil je res lep dan za razcvitajočo se narodno zavednost v Tržiču, dan, ki nam obeta, da se nam na obzorju kmalu zasvita in nam pokaže našo zemljo v vse drugačni luči kakor dosedaj.

— Kakor smo že zadnjič poročali, daroval je g. Friderik baron Born 100 K za tržiške reveže ter izročil ta znesek gostilničarju Lončarju z naročilom, naj ga razdeli gošp. Lončar med tržiške reveže na dan Riegerjevega odhoda. Vprašamo gosp. Lončarja, kje je ta znesek? Ali ga je že razdelil? Ob enem pa opozarjamo na to zadevo slavno c. kr. okrajno glavarstvo kot zaščitnika ubožnega zaklada.

Dopisi.

Iz Rateč na Gorenjskem. Minilo je gorko poletje in nastopa dolgočasna jesen, oziroma že zima. Letos je bilo tu jako živahno. Hladno podnebje, divno romantični kraji so privabili jako mnogo letoviščarjev — in prišlo bi jih bilo še več. A kaj, ko ni še tu tako urejeno, ko v drugih za letovišče prikladnih planinskih krajih. V Ratečah primanjkuje namreč primernih stanovanj in potrebne reklame. Hôtel „Mangart“ ima sicer nekaj prav ličnih stanovanj na razpolago, pa vsem došlim tujcem taista ne zadostujejo. Pametno bi bilo, da bi posestniki hiš primerno priredili nekaj sob za tujce, morda s kuhinjo, ali pa tudi brez nje, saj dobro hrano bi tako lahko preskrbeli gostilničarji, seve proti primerni plači. Kvišku toraj, ti mejna straža, kajti

išče te sreča, um ti je dan,
našel je bodeš, če nisi zaspan.

Mojstrana. Neka Mina iz Mojstrane ima posebno dolg jeziček, s katerim hoče našega Munderla proti dopisom „Jeseniške Straže“ braniti. Ker je pa ta Mina malo otesana, zatorej ji prileti namesto kakega boljšega izraza včasih tudi kaka „ordiner“. — Pa mi ji odpustimo, moj Bog, saj jo poznamo. Ta naša Mimica ima kakor hudobni jeziki govore, brezžični telegraf, ker ona najprej vse stakne, vse ve, vse sliši in vse informira.

Po prejemu zadnje „Jeseniške Straže“ funkcijoniral je zopet naše Mine telegraf. — To je bilo namreč v nedeljo. Sredi vasice stalo je več gospic in tu je držala naša Mina slovesni govor. Mali Munderlovi hčerki poklonila je prve verze, kateri se glase: „Lahko imaš tako debelo r . . . , ker samo repo ješ.“ Potem se je obrnila proti našim gospicam in držala dolg govor glede repice gospoda Koširja in opozorila gospodične, naj se nikar ne pregreše zoper sedmo božjo zapoved — čez repico. Ker pa njen govor še ni dosti uplival na množico, je začela povzdigovati svojo milo štimico, obrnila se je proti drugi strani, kjer so fantje in možje stali in jim zapela: Dobra je bila kislja repa, ki sta jo ribala urmaher in M Nato se naš gospod urar obrne in ji zapoje: Hej, Mina!

Blagor naši Mimici,
ki tak dobre ima oči,
ker vse vidi in vse ve,
jeziček vedno krog ji gre.
Mina! Mina, pamet not
in ne vtikaj se povsod;
Munderla ne brani mi,
Slovenka si — in imaš oči . . .

Ta minast . . .

Novičar.

Slovenski stariši, pozor! Vedno in vedno smo naglaševali, kam meri vsa nemška politika pod prebrisanim vodstvom ravnatelja Lukmana, osobito kar se tiče vprašanja naše jeseniške šole. Ob enajsti uri se je vzbudil naš občinski odbor ter vsaj za hip preprečil Lukmanu dosego njegovih, slovenstvu skrajno nevarnih ciljev. V občinskem svetu je izgubilo nemštvo ves upliv, Lukman je z vsakim predlogom pogorel ter s tem prenehal biti neomejen komandant naše občine, kar je pred dobrim letom še v resnici bil. Zdaj pa so začeli Nemci delati na svojo roko, kakor bi se hoteli za to maščevati. Sezidali so na Savi zasebno štirirazredno ljudsko šolo, ali bolje rečeno raznarodovalko in potujčevalko slovenskih otrok. Glavni namen te šole je zvabiti kolikor mogoče veliko število slovenskih otrok, s katerimi naj se zidajo bodoči nemški stebri. Nekaj slovenskih delavcev je bilo menda res tako nespametnih, da so poslali svoje otroke v to nemško šolo, ne zavedajoč se, da so jih s tem odtujili svojemu narodu in samemu sebi, ako jih ne rešijo še ob pravem času. Zato polagamo vsem slovenskim starišem na srce, da naj čuvajo svoje rodne otroke zlati majki Sloveniji in jih nikdar ne pošiljajo v nemško šolo, ki jim preti vzeti to, kar je vsakemu ljubečemu očetu in vsaki ljubeči materi — najdražji zaklad, to je njih srčna kri — njihovi otroci.

Slovenska imena se že sedaj nahajajo med imeni učencev nemške šole na Savi. Ta imena morajo izginiti iz tamošnje šole, ker so v sramoto posameznikov, kakor tudi celega naroda, našim narodnim nasprotnikom Nemcem pa le v — škodoželjen posmeh.

Naša slavna šolska oblastva pa seveda tem našim narodnim nasprotnikom pomagajo v njihovem ponemčevalnem boju korak za korakom. Na Koroški Beli imajo krasno šolsko poslopje, a manjka jim učnih moči, vsled tega se lahko sili otroke s Senožet, da morajo pohajati v šolo na Jesenice, kar pa je voda na nemški mlin. Na ta način se bo potem lahko reklo, da je dovolj otrok

za samostojno štirirazrednico, prav ponemčevalnico na Savi, jeseniška štirirazrednica bo pa kmalu prihrala do navadne dvorazrednice. Zadnji čas je, da začnemo brezobziren boj za skupno osemrazrednico na Jesenicah in naj se vendar enkrat napravi energičen konec samovoljnemu postopanju ošabne nemškutarske gospode v Radovljici. Bo treba pač pošteno zaropotati na drugem mestu in na stvar opozoriti naše državne poslance.

Prememba v deželnem predsedništvu na Kranjskem. Deželni predsednik kranjski, baron Hein je imenovan sekcijским načelnikom v ministrstvu na Dunaju. Na njegovo mesto je pozvan podpredsednik tržaškega namestništva dvorni svetnik Teodor Schwarz. Podpredsednikom na Kranjskem je namesto v Trst odišlega grofa Schaffgotscha imenovan Rudolf grof Chorinski, sedaj sekcijский načelnik v železniškem ministrstvu.

Tombola jeseniške požarne brambe se je v nedeljo 24. t. m. prav dobro obnesla. Veselico je posetilo zlasti veliko priprostega ljudstva. Želeti je, da se zbudijo med občinstvom za to občekoristno društvo nekoliko več zanimanja. Na pomoč!

Otroški vrtec na Jesenicah se otvori 2. oktobra t. l. v prostorih Ferjanove hiše, kjer je bil vrtec že lansko leto. Pozneje bo treba seveda potrebno ukreniti, da se nastani vrtec sredi Jesenic, ker je dohod za jeseniške otroke tjakaj silno nepriičen.

Več luči! Kdor si hoče enkrat zvečer pošteno oteči noge, naj gre po novi cesti, ki pelje s podzemeljskega pota do Ferjanove hiše, kjer vlada med strahovitim blatom in kamenjem prava egiptovska tema. Skrajni čas je, da preskrbi občina tamkaj prepotrebno svetilko, ker je pot naravnost nevarna in se že vse škandalizira nad tako brezbriznostjo.

Zadnja občinska seja je zopet enkrat jasno pokazala, da niso vsa hujskanja izvestnih ljudi ničesar izdala napraviti razdor med Jeseničani, Hrušičani in Planinci, da bi se jim po volitvah Nemci pošteno — v pest smejali. V slogi je moč! Bodimo složni in nikogar se nam ni treba bati!

Ustanovni shod kranjskogorskega „Sokola“ se je vršil v nedeljo 24. t. m. v gostilni g. Slavca. Udeležba je bila mnogobrojna. Le zmagonosno naprej!

Iz Kranjskegore je premeščen v Ljubljano sodni pristav g. Valentin Levičnik, na njegovo mesto pa pride g. dr. Jakob Jan.

V Mojstrani in Dovjem je veliko krepkih in zavednih mladeničev. Ali bi se ne ustanovil tudi tamkaj lahko „Sokol“? Vaditetja bi pošiljal jeseniški „Sokol“. Na noge toraj!

V Ratečah so se vršile 23. t. m. volitve srenjskih mož. V III. razredu so voljeni: Jožef Petrič, Janez Kavalarič, Jožef Tof in Janez Juvan, vsi posestniki; v II. razredu so voljeni posestniki: Janez Kavalarič, gostilničar, Andrej Volc, Ivan Jalen, posestnik hôtela, in Janez Kopavnik. I. razred je volil nadučitelja Janeza Zupančiča in posestnike Jožefa Beneta, Jožefa Pintbaha in Janeza Kavalariča.

Novice iz Mojstrane. V nedeljo je bilo klicano po telegrafu naše Mine: V šnapsapoteki v Mojstrani se ne bo dočival samo grenki pelinovec, ampak tudi jezički, klobasice in repice . . . Mogoče misli potem naša Mina vsenemškga Munderla nastaviti

za komija . . . — Pri napadu na slovensko repo je bil tudi neki plocmojster — inženir s Hrušice navzoč in jo je precej pohrustal! Dober tek, gospôda! Zima se bliža, iz Hrušice drži pa nemški Mihel — „abcug“!

Novice z Dovjega. Novi virštelprater, kateri nas v kratkem obišče, bode zraven klobsic, jezičkov i. t. d. prodajal tudi repice po zelo nizki ceni. Mundrl se lahko že prej abonira, da bodo Koširjev stric imeli mir.

Predor skozi Karavanke — se podira. Otvoritev železnice skozi Karavanke bo, kakor znano, šele drugo leto meseca julija, ali pa šele v pozni jeseni. Vzrok temu je, ker so se celi deli predora ponižali. Sedaj podirajo te dele predora in jih zopet znova grade. Tako izborna je vlada preskrbela z laškimi inženirji in delavci za žepe avstrijskih davkoplačevalcev! Z «izbornim» nadzorstvom so vrženi na to progono milijoni in to popolnoma nepotrebno, kajti dolžnost merodajnih faktorjev bi bila, že takoj začetkom gradbenih del skrbeti za strogo nadzorstvo.

* * *

Važna iznajdba. Dne 11. avgusta so se na dunajskem vojaškem strelišču v navzočnosti vojaških tehnikov vršile poizkušnje z oklepom, ki sta ga že pred več časom izumila Atanazij Janopol in Anton Loibl. Vse kaže, da se bo ta izumitev obdržala in da bo velikega strategijskega pomena. Oklep, ki sta ga izumitelja od leta 1903 sem vedno popravljala, je le 9 milimetrov debel. Pri današnji vaji so streljali na oklep celo iz bližine dveh metrov, kar doslej še niso. Kroglice, ki so se enkrat večje kot je debelost oklepa, v tem oklepu kar izginejo. Videti je samo odprtino, kamor je kroglica zadela, na drugi strani pa ni sledu kake poškodbe, izbočitve ali razpoke. Kakor hitro namreč prileti kroglica v oklep, se svinčeni del kroglice razdrobi v prah, jekleni plašč kroglice pa se v oklepu popolnoma poplošči in stlači. Ta oklep bi izvrstno služil lopništvu v varstvo proti šrapnelom, pehoti kot varstvena stena, posebno v rovih, pri municijских vozovih; tudi za ladjine oklepe se bo dal ta oklep porabiti, ako se ga podebeli in poveča. Naprsni oklep stane 10 kron. Največjo pozornost je vzbujalo pri vojaških izvedencih to, kako so kroglice v oklepu popolnoma izginjale.

Listnica uredništva.

Članek „Luč in tema“ prejeli. Srčna hvala! Pride prihodnjič na vrsto!

Pekovskega vajenca in učenko

sprejme takoj v trgovino s delikatesami Albin Hauptmann, pek in trgovec z delikatesami na Jesenicah.

Slavnim šolskim vodstvom

se priporoča tiskarna Iv. Pr. Lampret v Kranju, zlasti ob začetku šolskega leta. Izšel je v tej tiskarni jako pripraven

„Učiteljski koledar“

ki obsega tudi imenik šol in učiteljstva, stalež in zapisnik. Istotam se dobe tudi po najnižjih cenah vse šolske tiskovine.

M. Vidic

izdelovalec sodavice, malinovega soka in pokalic (kraherl)

v Lescah na Gorenjskem

priporoča svoje izdelke.

29—21

Postrežba točna. Cene nizke.

HOTEL „ILIRIJA“

16—36

Ljubljana

Kolodvorske ulice št. 22

3 minute od južnega kolodvora.

Shajališče vseh Gorenjcev.

Udobni restavracijski prostori, moderno urejena kavarna z dvema najnovejšima biljardoma ameriškega sistema, lepo, nanovo urejene sobe za prenočevanje. — Kopalne sobe v hiši. — Točijo se najboljša štajerska naravna vina, pristni dolenjski cviček iz Gadove peči, kakor tudi priljubljen hrvaški pelinkovec. — Izborna kuhinja. Postrežba točna. Cene nizke.

Za mnogobrojen obisk prosi spoštovanjem

Fric Novak.

Mavricij
Smolej

urar na Jesenicah

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih ur

kakor žepnih, stenskih ur in budilk, verižic, prstanov, uhanov i. t. d., dalje zlatnine in srebrnine od najfinejše do navadne.

Sprejme tudi popravila, katera izvršuje natančno in točno po zelo nizkih cenah.

6—39

Ako hočete

dobro idočo uro poceni
kupiti, zahtevajte cenik

31-20

tvrdke N. Suttner, urar v Kranju.

Kaj je

SEYDLIN?

Priznana najboljša, po najnovejših
izkušnjah higenije sestavljena in večkrat
odlikovana kozmetična

ustna voda.

Dobiva se pri gg. I. Krašovicu, A. Trevnu
ter gospej Jerici Morič.

Izdelovalec: O. Seydl, Ljubljana, Špi-
talske ulice 7. 3-40

Pivovarna

G. Auer-jevih dedičev
v Ljubljani

Wolfve ulice št. 12

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje
izborno marčno in na bavarski način varjeno pivo.

Pivo se oddaja v sodcih in zabojih.

Zaloge: v Kranju, Idriji, Dobrépoljah, na Robu, v Mokro-
pogu, Metliki, Vačah, Polhovem gradcu, na Igu, na Dobrovi, v
Št. Vidu na Dolenjskem, v Mirni, v Podbrdu in na Grahovem
(Goriško) in v Podgradu (Istra).

Ustanovljena leta 1854.

Tvrdka je bila v letu 1904 v Parizu in v Londonu odlikovana z
najvišjim odlikovanjem, namreč z „grand prix“, častnim križ-
cem in zlato kolajno.

Poštne hranilnice
račun št. 867.569.

Tiskarna in založništvo

Poštne hranilnice
račun št. 867.569.

Jn. Pr. Lampret n Kranju

Uredništvo in upravnništvo
„Gorenjca“

Uredništvo in upravnništvo
„Jeseniške Straže“

Tiskovine za gg. trgovce in
obrtnike, slavna društva,
hranilnice in posojilnice.

Vizitnice, kuverte, pisma, račune,
okrožnice, vabila, dopisnice, osmrtnice,
tabele, lepaki, brošure, knjige
i. t. d. i. t. d.

Razglednice v več barvah.

Izvršuje

**Vsakovrstna tiskarska
dela**

v vsakem obsegu po kolikor
možno najnižjih cenah.

Zaloga:

Šolske tiskovine.
Ilustrirani
„Vodnik po Gorenjskem“.

„Osebna dohodnina“

Uredil Valentin Žun,
c. kr. davčni nadzornik.

Čična in ukusna izvršitev. — Hitra in točna postrežba. — Na željo se pošlje tudi proračun troškov.